

Verksamhetsberättelse för 2021

Inledning

Uppdraget att vara kyrka, kristen församling, och FA-kår stannar aldrig vid kyrkans dörr utan sträcker sig alltid utanför den egna gemenskapen och verksamheten. Uppdraget att visa särskild omsorg för de som av olika skäl behöver det mest, är och bör vara en primär uppgift för varje kristen gemenskap. Genom att gå samman med andra församlingar/kårer för särskilda insatser så förstärks både den ekumeniska gemenskapen och resurserna för de arbetsområden som är angelägna.

Så går våra tankar idag, och så gick förmodligen tankarna där Stockholms Frikyrkoråd, SFR, en gång bildades.

Med åren har verksamheten förändrats, och idag är SFR:s enda men viktiga verksamhet att vara huvudman för Sjukhuskyrkan och ta sin del av ansvaret för den andliga vården i sjukvården. Men det är viktigt att komma ihåg att trots benämningen - Sjukhuskyrkan, är det ingen ytterligare lokal kyrka det är tal om utan det arbete som bedrivs via Sjukhuspastorerna är församlingarnas gemensamma arbete och närvaro på sjukhusen som avses. Verksamheten bedrivs på fem av Stockholms sjukhus och innebär kontakt och stöd till patienter, anhöriga och personal.

“Detta speciella år 2020!” Så inleddes förra årets verksamhetsberättelse, då med anledning av den pågående coronapandemin. Men det ingen då kunde veta var att pandemin också 2021 i hög grad skulle påverka situationen i världen, i vårt land och därmed arbete på Stockholms olika sjukhus och för våra sjukhuspastorer. Men så blev det.

I de separata verksamhetsberättelser som sjukhuspastorerna överlämnar till årsmötet, speglas situationer med inställda eller begränsade samlingar och konserter på grund av restriktionerna, besöksförbud på sjukhusen som resulterat i svårigheten att kunna bistå patienternas närstående. Samtidigt konstatera att samtalen med sjukhuspersonalen har fördjupats, och flera beskriver en ökad efterfrågan av Sjukhuskyrkans närvaro. Från något av sjukhusen visar siffror en ökning av samtal med patienter och personal i jämförelse med föregående år.

Det vi ändå kan konstatera är att erfarenheter och lärdomar från det första pandemiåret har varit till stor hjälp för att klara av de stora påfrestningar som blivit och därmed har våra sjukhuspastorer också detta år, med visat förtroende från personal, kunnat bistå med exempelvis samtal och själavård, krisstöd vid akuta händelser, gudstjänster, andakter och akter som dop, vigsel och avskedsstunder.

Det är med tacksamhet och glädje vi kan konstatera att SFR är arbetsgivare för fem mycket kompetenta sjukhuspastorer Vi är även glada att andra vill sprida det viktiga arbete de gör. Ingela Freed presenterade Sjukhuskyrkans arbete i en film som under året producerades av Karolinska Sjukhuset och fanns tillgänglig på sjukhusets

intranät. Under annan rubrik i denna verksamhetsberättelse speglas mer i detalj det goda ekumeniska klimatet som möjliggjort en nära kontakt mellan Frikyrkorådet och med de kyrkoherdar inom Svenska kyrkan vars församlingar har motsvarande arbetsgivaransvar.

Det har också varit angeläget att se över de ekonomiska förutsättningarna för Sjukhuskyrkan, inte minst gällande behov av ett ökat statsbidrag. För att uppmärksamma detta behov, har flera initiativ tagits under året både i relation till de svenskkyrkliga församlingarna, Frikyrkosamråd och Sveriges Kristna Råd.

Kontakt har under året även tagits med Region Stockholm för att skapa tydlighet i bland annat arbetsmiljöfrågor.

Förutsättningen för Stockholms frikyrkoråd att bedriva andlig vård inom sjukvården på fem sjukhus i Stockholm är helt beroende av de lokala församlingarna och kårerna vad gäller förbön och ekonomiskt stöd.

Vi är angelägna om en god kontakt med våra församlingar och kårer. Därför skickas regelbundet brev med aktuell information ut till församlingarna.

Glädjande nog var det, trots pandemin, möjligt att möta församlingar vid tre av de planerade rådslagen under hösten. Genom dessa rådslag sprids informationen om sjukhuskyrkan, och detta gemensamma arbete kommer närmare församlingarna.

Mer finns att berätta om året som gått, detta speglas fortsättningsvis i verksamhetsberättelsen. Vi överlämnar nu SFR:s verksamhetsberättelse 2021 till läsaren med tacksamhet över detta stöd, och med glädje över det viktiga arbete som bedrivs genom Sjukhuskyrkan.

Tjänsterna

Fem sjukhuspastorer har under 2021 varit anställda:

Ingela Freed (100%) på Karolinska Universitetssjukhuset i Solna (NKS).

Ingrid Svanell (75%) på Caphernaum S:t Görans Sjukhus.

Ann Schylander Cortés (75%) på Danderyds Sjukhus.

Hanna Enbom (75%) på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge.

Christina Lindgren (80%) på Södersjukhuset. På grund av sjukskrivning har tjänsten upprätthållits genom korttidsvikariat. Styrelsen har under året arbetat intensivt för att finna lösningar på dessa korttidsvikariat. Under slutet av året har Christina Wåhlin varit timanställd. I samarbete med Högalids församling har vi kunnat timanställa präster verksamma i Svenska Kyrkan.

Den tidigare anställda sjukhuspastorn Christina Wåhlin avslutade sin mångåriga tjänst under februari 2021. Tjänsten på Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge har tidigare administrerats av Södertörnskyrkan. Fr.o.m. 2021 sker detta via Frikyrkorådet.

Frikyrkorådets sjukhuspastorer ingår i olika arbetsteam tillsammans med anställda präster och diakoner från Svenska Kyrkan. Samarbete sker även med andra trossamfund.

Sjukhuskyrkans huvudsakliga arbetsuppgifter är:

- Enskilda samtal och själavårdssamtal
- Krisstöd vid akuta händelser
- Avskeds -och minnesstunder samt begravningar
- Dop och vigslar
- Gudstjänster och andakter
- Samtal med personal, patienter och anhöriga
- Utbildningsinsatser för vårdpersonal
- Beredskap i olika omfattning

Sjukhuskyrkan bedriver fortlöpande utbildning för sina sjukhuspastorer.

Under året har styrelsen genom ordförande regelbundet mött enskilda medarbetare och team, ofta tillsammans med kyrkoherden i respektive svenskkyrkliga församling.

Under hösten har styrelsen tagit initiativ till medarbetarsamtal med samtliga anställda sjukhuspastorer. Dessa har genomförts på respektive arbetsplats.

Viktiga möten och samtal

Under året har vi fullföljt beslutet från 2019 att inbjuda församlingar och kårer till rådslag om vårt engagemang i Sjukhuskyrkan. 15 församlingar deltog i höstens tre rådslag. Tillsammans med de två rådslagen våren 2020 har sammantaget 22 församlingar varit närvarande. Fem viktiga möten även om inte många varit närvarande. Dock har dessa samlingar bidragit till att fler församlingar nu vet mer om Sjukhuskyrkans arbete. I dessa rådslag har vi fört samtal om hur vi kan finna nya vägar för att än fler ska veta mer om Sjukhuskyrkans arbete. I varje möte har sjukhuspastorerna gett ett viktigt bidrag. I ett av rådslagen uttrycktes ett önskemål om att fortsatt inbjuda till samlingar som dessa rådslag.

Vid mer än fyra tillfällen under året har brev med information om Sjukhuskyrkans arbete gått till de församlingar och kårer som stödjer vårt arbete på sjukhusen. E-post med information har dessutom skickats till pastorer/diakoner och kårledare i församlingar och kårer.

Under året fick vi hjälp av Roger Svanell att producera en kort video med två av sjukhuspastorerna som berättade om sitt arbete. Denna video har ställts till förfogande till församlingar och kårer. Vi vet att den bland annat används som inslag i en gudstjänst och lagts upp på församlingars hemsidor.

I samband med styrelsens decembersammanträde kunde vi presentera det nya informationsmaterial vi tagit fram med hjälp av Stefan Jämtbäck, informatör i Ekensbergskyrkan. Rollups och en folder finns nu tillgängliga för församlingar och kårer. Vi har fått till ett swish-nummer för att även enskilda ska ha möjlighet att enkelt kunna ge ett bidrag till vårt arbete.

Under 2021 har vi mött kyrkoherdarna i de församlingar i Svenska Kyrkan vi samverkar med och som utgör arbetsgivare för medarbetare knutna till Svenska Kyrkan. Detta har skett tillsammans med företrädare för Stockholms Stift. Samtalen har bland annat handlat om hur vi långsiktigt kan säkerställa finansieringen av anställda medarbetare i Sjukhuskyrkan. I ett av årets sammanträden har företrädare för såväl

Frikyrkosamråd som Svenska Kyrkan deltagit i samtalen. Vi har uttryckt ett önskemål om att Sveriges Kristna Råd ska ta initiativ till samråd om Sjukhuskyrkans arbete och framtida struktur.

Vi har under året även mött företrädare för Region Stockholm. Ambitionen är att skapa tydlighet i relationen till vården liksom finna former för att tydliggöra en rad arbetsmiljöfrågor.

I verksamhetsplanen finns en ambition uttalad att "bidra till att skapa tillfällen för medarbetare i kyrkor och församlingar att möta den erfarenhet som är samlad hos våra sjukhuspastorer som bland annat handlar om mötet med människor från andra kulturer och religioner då det kommer till utsatta situationer". Detta har skett vid några tillfällen då några av sjukhuspastorerna bjudit in medarbetargrupper för att möta Sjukhuskyrkans arbete på plats. Vår ambition är att mer av detta ska kunna genomföras under 2022.

Ekonomi

Styrelsen har arbetat ihärdigt för att kunna finansiera åtagandet att ha fem anställda sjukhuspastorer. Församlingsbidraget höjdes från 90 kr för 2020 till 100 kr/medlem 2021. Vi är även tacksamma för de stora bidrag vi tagit emot från S:t Petersstiftelsen, Stockholms Ynglingaförening och S:t Paul/Equemeniakyrkan. Från de senare mottog vi 2016 en gåva på 10 miljoner kronor varav vi kan disponera 500 000 kr per år.

De senaste åren har vi redovisat underskott på drygt 300 000 kr men tack vare bland annat ökat stöd från församlingarna och stöd från övriga externa parter har detta underskott minskat under 2021. Styrelsen har också under året sökt rekrytera fler församlingar/kårer som vill stödja Sjukhuskyrkans arbete. Tjänsten på KS/Huddinge har också av ekonomiska skäl, fr.o.m. 2021, skurits ner till 75% från tidigare 100%.

Statsbidraget har inte förändrats sedan 2013/2014. Vi menar att det är helt orimligt och har därför haft överläggningar med företrädare för Frikyrkosamråd för att få till en uppvaktning av ansvarigt departement. Något vi fortsatt kommer att arbeta med för att fortsatt kunna säkra sjukhuskyrkans närvaro på våra sjukhus.

Vi är tacksamma för den trohet som präglar stödet från församlingar och kårer. Det är var förhoppning att stödet till Sjukhuskyrkans arbete också fortsatt ska få vara en självklar del då varje församling och kår beslutar om sina egna medel, och att stödet till Sjukhuskyrkan ska uppfattas som en angelägen del av församlingsarbetet. Det är inget annat än en unik möjlighet vi har att genom Sjukhuskyrkan vara närvarande på våra stora sjukhus i Stockholm.

Styrelsen

Styrelsen har under 2021 bestått av:
Claes-Göran Ydrefors, ordförande
Suzanne Molin, vice ordförande
Birgitta Andersson
Katarina Alexandersson
Emma Henriksson
Ingela Freed, adjungerad

Avslutning

“2021 var året då vi vände oss att alltid bära munskydd eller visir i patientnära kontakter. Nästan allt fortsatte som vanligt det vi hade planerat och hoppats inför det nya året har vi genomfört ofta iförda skyddsutrustning och med behörigt avstånd till medmänniskor” så skriver en av sjukhuspastorerna i sin verksamhetsberättelse.

Det är nog en bild som flera av hennes kollegor kan hålla med om. Sjukhuskyrkan ställde inte in sin verksamhet under 2021, lämnade inte sitt uppdrag, utan pastorerna anpassade sig till rådande omständigheter och fann vägar till fortsatt närvaro och bistånd.

Vad år 2022 bär i sitt sköte vet vi inget om, men vi vet att vi står i ett viktigt arbete på våra sjukhus, och vi vet att vår uppdragsgivare, Herren Jesus Kristus går före in i året som ligger framför.

Gud med oss!

Stockholm i februari 2022

Styrelsen för Stockholms Frikyrkoråd

Claes-Göran Ydrefors (ordförande)

Suzanne Molin (vice ordförande)

Birgitta Andersson

Emma Henriksson

Katarina Alexandersson

Roger Stenzelius